

տալու նամար : Բաց իր ջանքերուն լաւագոյնները բաժնած է Բերայի Աւետ. Եկեղեցիին շինու-

Վ Ա Վ Ա Ն Մ Ա Տ Թ Է Ո Ս Ե Ա Ն

րեան և ձայնագրեայ **Հոգեւոր երգեր** ին նրատարակու-
րեան նամար : Չկրցաւ յամբողջ ածել այդ երկուքը, վը-
րայ նասնելով իր մասը 22 Յունիս 1906 ին : — Հայր
Մատթոսեան ցլերը ծառայած է բարիին և օգտակարին :
* * Վ. Ա. Վ. Ն. Մ. Ա. Տ. Թ. Է. Ո. Ս. Ե. Ա. Ն. ծնած է 1871 Գեղա. ին :
Աշակերտած է Ռօպերթ Գօլեճի : Հօրը կենդանութեանը՝
նետը գործակցարար, իսկ անոր մասնէն վերջ կ'ստանձնե-
րնդարձակ կազմատան ու տպարանի կրկնակ գործը,
«Յ. Մատթոսեան» անունն անվտոյտի պահելով : Բագ-
միցս Եւրոպա ճամբորդած է՝ տպարանական կատարելա-
գործումներու նամար : Իր գործատունն ունի 7 մեծ և 7
փոքր մամուլ անգլիական, գերմ. և ամերիկեան : — Ֆին-
ճանճրբար Եօզուչը, Ամերիկեան խանի (քիւ 27) իրենց
տպարանէն լոյս ընծայուած բազմաթիւ գիրքերէն ու բեր-
քերէն յիշենք մեկ քանին. — Ընդարձակ օրացոյց Ս.
Փրկչի (1900-10), Մասիս (1900-2) Տ. Արփիսեանի,
Ռսկեան, Տեմիրճիպաշեան, Մինասեան, Յակոբեան,
Լուսինեան և Փափագեան բառարանները, զանազան ժա-

մանակներու մէջ Ս. Գիրք, դասագիրք, տեղեկագիր ևն. ևն. : — Գրաշարագետ՝ Կարապետ
Ա. Պարոնեան :

143. **Պոմիտաս Աւուրչեան** + — Հայ նո.ումեական : 1889 ի աստնները՝ ձե-

րունի տարիքին մէջ բացած է տպարան մը (Սպիտիկ խան) որ նագիւ տարուան մը կեանք ու-
նեցած է : Ատենօք «սրմաքէշ» էր, ապա սեղանատը : Բաց ի տպարանէն՝ ունէր բոլորովն ան-
ուատուն մըն ալ : Տճկ. գիրով տպագրած է 9 կտորէ բաղկացեայ գունանոր ու գեղեցիկ աշ-
խարհացոյց մը մեծածաւալ, որուն երեսէն վնասելուն՝ լքած է տպագր. տպարանը : Տպած է
նաեւ «Մանկական պարտեզ» 1890 ին :

144-146. **Գալստերեանք եւ. «Մանգումէ»**, + — Կեսարացի տպագրիչ

3 եղբարց անդրանիկն է ՚ Գ. Ա. Ս. Պ. Պ. Գ. Ա. Յ. Ս. Է. Բ. Ա. Ն. որ
(Պապը Ալի ճատտեփ, քիւ 25) բազմաթիւ տճկ. գիրքերէ
զատ տպած է նետեւեայ նայերէնները. — Զեվալլըր զեվճ
(1888), Նախագիտելիք Օսմ. լեզուի (1889), Խօսուն Նը-
շույլք, Տքք. Գոխուն քեսպեփ (1890), ևն. : Իր նորու-
րին, Գասպարի մանագլն իր լուսանկարովը երեցած է :
— Ատեն մը գործակցած է նաեւ Կարապետ Քեշիշեանի :
* * Երկրորդն է Գ. Բ. Ի. Գ. Ո. Պ. որ «Ա. Ս. Պ.» անուամբ գրատան
նեա՝ 1899 ին տպարան մըն ալ ունեցած է, զարձեւեայ
Պապը Ալի, ուրիւ լոյս ընծայուած են Դ. Բոլափի «Հան-
րագիտակ»ը, **Ա. Շխարհաբար Նարեկ** (1902), Գպրոցի
գիրքը (1903) ևն. : Գրիգոր՝ Յ. Փալագաշեանէ գնած է
Ա. անգամ տպագրուած Մինասեանի անգլ. նայ. բառա-
րանին տառերը : Եղբորը՝ Յովհաննէսի տպարան ունենա-
լէն քանի մը տարի վերջ քաշուած է տպարանական գոր-
ծէ : * * Կրտսերինն է Յ. Ո. Վ. Հ. Ա. Ն. Ե. Ս. Ֆ. Է. Բ. Ս., 1 ՅՏ Յուն-
վարին ծնած : 11 տարեկանին Պօլիս գալով՝ նախ լրագրի
ցրուիչ կ'ըլլայ, ապա գրաւիճատ. և նրատարակիչ Զունթը, Իմրան, Խամէր, Մուսավիթը

Յ. Գ Ա Յ Ս Է Բ Ե Ա Ն
«Մանգումէ», ի այժմու սօրէճը

Յ. Գ Ա Յ Ս Է Բ Ե Ա Ն
«Մանգումէ», ի այժմու սօրէճը